

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 39(2)

IZDAN 15. OKTOBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1397.

Tvrtka Kölن Rottweil a. g., Berlin.

Postupak za zgotovljavanje linoleju sličnih elastičnih prevlaka.

Prijava od 10. maja 1910.

Važi od 1. decembra 1922.

Prijava od Pravo prvenstva od 30. decembra 1919. (Nemačka).

Poznato je, da se plastične i elastične mase zgotovljavaju sjedinjavanjem nitroceluloze s omekšavajućim ili također želatinirajućim srestvima. Želatinirajuća srestva pokazuju pri tome, ako se upotrijebi u takvoj količini, koja odgovara najmanje 100 / primjenjene nitroceluloze, slična svojstva u pogledu mekoće kao proizvodi, koji se n. pr. zgotovljavaju srestvima odnosno ricinovim uljem. Uza sve to se takve, pomoću želatinirajućih srestava zgotovljene mase, daju upotrebiti samo za ograničeno polje upotrebe n. pr. za proizvodnju mekih prevlaka, za fabrikaciju lakova, za pravljenje umjetne kože, voštanog platna i sližnog, jer su one uslijed svoje mekoće lako ozljedive. Pridoda li se k takovim produktima boje (pigmenta) i punjevine kao krede, kremene zemlje ili inih anorganskih materija u znatnoj količini, to će se doduše na mjesto nekog produkta dobiti materija tvrda, hrapavija ili smolnata, koja može služiti kao zamena za ta ili slična tjelesa, nu s druge strane nije moguće takovim smjesama zgotoviti tjelesa, koja su istovremeno elastična, a ipak imaju neku izvjesnu tvrdoću i otpornost i tako primjerice dozvoljavaju iz toga formiranje beskrajnih prevlaka za podove ili stijene.

Takovi proizvodi mogu se sada za čudo dobiti primješanjem pluta, drvnog brašna, treseta, trijesla, pigmenta, srestvima za otežavanje i slično u smjesu od nitroceluloze s kakvim tečnim želatinirajućim ili omekšavajućim srestvom. Gradivo pod izvjesnim

uslovima od toga izrađeno pokazuje u najmanju ruku ista povoljna svojstva prvorazrednog pomoću lanenog ulja izrađenog plutnog linoleuma, ali imade tu dobit, da uslijed veće čvrstine prema izvlačenju nije potrebna nikakva potpora mase podlogom od tkiva. Pridoda li se sada još k običnom gorivom omekšavajućem ili želatinirajućem srestvu jedna teško goriva materija to se istovremeno postigne to povoljno dejstvo, da usprkos sadržini od većeg broja lako upaljivih materija kao nitroceluloze i celuloze (pluto, drvno brašno) ipak takav proizvod teže gori nego pod imenom linoleuma poznata prevlaka za podove. Ta gorivost je naravno najmanja s kojim god teško gorivim omekšajućim ili želatinirajućim srestvom samim n. pr. sa trikrezilfosfatom ili paratoluolsumporokiselim amilestrom, pak rasti nešto već prema količini pridatka gorivih materija. Kao nova spoznaja traži se, da se mase, koje su potrebne kao zamena za doista elastične proizvode kao linoleum, linkrusta, mogu proizvesti samo sjedinjavanjem:

- 1.) nitroceluloze
- 2.) koje tekuće želatinirajuće ili omekšavajuće materije
- 3.) produkta celulose kao pluta, drvnog brašna, treseta i slično
- 4.) pigmenta odnosno punjevine.

Ta je spoznaja nova, jer ona u opreci prema svim dosad poznatim plastičnim i elastičnim masama daje materiju, koja nj najmanje nije podložna utjecaju studeni i

topline u toku normalne temperature od -20° do $+50^{\circ}$, neznatno se troši i t. d. Pri tom je sporedno, da li se materija dobija sa ili bez rastvornih sredstava pomoću neposrednog jedinjenja navedenih česti. Ponajčešće proizvadace se takve materije bez rastvornih srestava, a samo pri upotrebi visokoprocentne nitroceluloze moraće se upotrebiti pomoćna srestva tečnih rastvornih materija. Od korisnih mješavina navodimo ovaj primjer:

350 dijelova nitroceluloze, koji sadržavaju 100 dijelova vode, miješaju se od prilike sa 140 dijelova sekundarnog ksilidina, 300 dijelova plutnog ili drvnog brašna, 100 dijelova mineralnog bojadišućeg brašna, 50 dijelova krede te se mijesi pri temperaturi od nekih 70° odnosno uz uporebu vatkuuma i

to tako dugo, dok se sva voda ne odstrani. Nakon toga proizvod se formira uz prigrijavanje i to valjcima ili presom u ploče razne debljine. Dobivene ploče mogu se upotrebiti neposredno kao obloga za podove na beton, drvo, gips i slično sa ili bez upotrebe ljeplja.

PATENTNI ZAHTJEV:

Postupak za zgotovljavanje linoleju sličnih, elastičnih prevlaka naznačen time, što se proizvada valjanjem ili presom i to tako, da se upotrebi nitroceluloza s omekšavajućim ili želatinirajućim srestvima, takvima, koja nijesu ili su samo teško goriva, a uz dodatak jedinjenja celulose kao pluta, drvnog brašna, treseta i u koliko je potrebno uz primješanje pigmenta i ispunjuće materije.